

CONCEPT

Verkiezingsprogramma 2026 – 2030

‘Vijf beloften aan Wageningen’

- 1. Meer betaalbare huizen**
- 2. Samen strijden voor een groene toekomst**
- 3. Gelijke kansen voor iedereen**
- 4. Een levendig en aantrekkelijk Wageningen**
- 5. Een stad die staat voor vrijheid, democratie en solidariteit**

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Betaalbaar en prettig wonen	4
Wonen	4
Veilige huizen, straten en wijken	5
De straat is voor iedereen.....	6
Klimaat en duurzaamheid.....	7
Een groene stad	7
Eerlijke energietransitie.....	8
Circulaire stad.....	9
Gelijke kansen voor iedereen.....	10
Diversiteit, inclusie en gelijkwaardigheid.....	10
Iedereen doet mee	11
Sport en bewegen	12
Opgroeien & onderwijs.....	13
Goede zorg voor en met alle Wageningers	14
Een levendig en aantrekkelijk Wageningen.....	15
Bruisende binnenstad & erfgoed	15
Cultuur	16
Wageningen studentenstad.....	17
Economie	18
Goed werken	19
Wageningen stad van vrijheid.....	20
Vrijheid en democratie.....	20
Vluchtelingen zijn welkom.....	21
De gemeente en de inwoners.....	22

Inleiding

[Volgt nog]

Betaalbaar en prettig wonen

Wonen

Je huis is meer dan alleen een dak boven je hoofd. Wonen is een belangrijk onderdeel van bestaanszekerheid en het gebrek aan woonruimte is een oorzaak van veel sociale problemen en zorgen. Daarom wil GroenLinks-PvdA een betaalbare woning voor iedereen in Wageningen door in te zetten op volkshuisvesting van topkwaliteit.

GroenLinks-PvdA zet alles op alles om in 2040 ervoor te zorgen dat er 3500 nieuwe woningen zijn gebouwd ten opzichte van 2020, want net als in de rest van het land is er in Wageningen een dringend tekort aan (betaalbare) woningen. We geven daarbij voorrang aan sociale huur, starters, ouderen en studenten. Waarbij we kiezen om snel meer flexwoningen te realiseren zodat het dringende woningtekort wordt overbrugd. Woningen voor ouderen bouwen we zo veel mogelijk dichtbij voorzieningen. Wageningen heeft een breed aanbod aan betaalbare studentenhuysvesting, dat willen we graag op peil houden. Ook zetten we actief in op het tegengaan van leegstand.

De beperkte ruimte om te bouwen vraagt om meer hoogbouw. We richten de ruimte rond die hoogbouw in met voldoende groen voor een aantrekkelijke leefomgeving. Beperkt bouwen in het buitengebied is alleen mogelijk in combinatie met natuurontwikkeling.

De gemeente gaat verder met een actief grond- en vastgoedbeleid. Waar we kans op ontwikkelingen zien, mag de gemeente gronden en de bijbehorende gebouwen aankopen om meer grip te hebben op toekomstige ontwikkelingen. De gemeente heeft dan ook zelf de regie om betaalbare woningen snel te bouwen. Zo hebben we een enorme tijds winst behaald door het Menzis-terrein aan te kopen voor woningbouw: over 4 tot 5 jaar worden daar de eerste woningen opgeleverd.

Ook gaan we verder met het mogelijk maken en aanmoedigen van collectieve wooninitiatieven. Dit doen we onder meer door uitbreiding van het 'friendscontract', waardoor het makkelijker en goedkoper wordt om samen een woning te delen. We hebben beleid gemaakt voor mensen die samen een woonproject willen starten en daar ook samen willen wonen. Verder willen we samenwonen vanuit vriendschap en liefde belonen. Als twee mensen die allebei een sociale huurwoning hebben of hiervoor ingeschreven staan samen gaan wonen, dan worden hun wachttijden – de "meetijd" – bij elkaar opgeteld, de zogenoemde 'liefdes-bonus'.

Bescherming voor huurders is zeer belangrijk voor GroenLinks-PvdA. We hebben gezorgd voor een goed bereikbaar meldpunt voor inwoners die in de knel zitten met hun verhuurder. Ook hebben we een huurteam ingesteld dat meldingen oppakt en verhuurders op de vingers kan tikken. We blijven ons inspannen om de positie van huurders te verbeteren. GroenLinks-PvdA vindt dat statushouders tot de doelgroep horen voor sociale huurwoningen.

Zo gaan we dat doen

1. **3500 nieuwe woningen** gebouwd in 2040, met voorrang voor sociale huur, starters en ouderen.
2. Minimaal **30% sociale huur** bij nieuwe bouwprojecten.
3. De gemeente koopt meer grond op om **bouwprocessen te versnellen**.
4. De gemeente stimuleert **duurzaam en compact** bouwen.
5. Het **friendscontract** wordt uitgebreid: hierdoor kunnen starters makkelijker en goedkoper een huurcontract aangaan met vrienden.
6. De '**liefdes-bonus**' wordt ingesteld waarbij de wachttijden van een sociale huurwoning bij elkaar kunnen worden opgeteld.
7. Om het woningtekort snel aan te pakken wordt ingezet op **flexwoningen** als overbrugging naar 2040.

Veilige huizen, straten en wijken

We streven naar wijken waar mensen elkaar kennen en ontmoeten, naar elkaar omkijken en elkaar helpen. In die wijken voelen alle mensen zich veilig: thuis en op straat, overdag en 's nachts. Daarbij zijn zowel de inrichting van onze straten als gedrag belangrijk.

We zetten voortvarend in op het voorkomen en tegengaan van alle vormen van grensoverschrijdend gedrag en geweld tegen vrouwen en mensen uit de LHBTIQ+ gemeenschap. Op initiatief van GroenLinks-PvdA werkt de gemeente aan een plan voor preventie en aanpak van huiselijk geweld en gendergerelateerd geweld zoals femicide.

Iedereen moet zich veilig voelen op alle plekken in onze stad, en zich vrij en veilig kunnen bewegen – op straat, in de openbare ruimte en online. Dat betekent goede verlichting, duidelijke markeringen en SOS-knoppen op sociale locaties, met oog voor ongelijke veiligheidsbeleving tussen mannen en vrouwen. We willen samen met vrouwen en mensen uit de LHBTIQ+ gemeenschap kijken welke plekken in Wageningen onveilig voelen en die aanpakken.

GroenLinks-PvdA vindt ook dat er meer aandacht moet komen voor intimidatie en oplichting in de online wereld. Door meer aandacht hieraan te geven hopen we bewustwording te creëren voor oplichting en online intimidatie en pesten te stoppen.

Wijkgericht werken is een belangrijke ingang voor gedragsverandering. Hierbij werken lokale verenigingen, bedrijven, organisaties, woningstichting en sociaal werkers van de gemeente samen om mensen in kwetsbare situaties te helpen en te ondersteunen. Ook springen zij in wanneer mensen overlast geven en/of ervaren.

Zo gaan we dat doen

1. We kijken samen met **vrouwen en mensen uit de LHBTIQ+** gemeenschap welke plekken in Wageningen onveilig voelen en gaan die **verbeteren**.
2. Middels wijkgericht werken bevorderen we de **sociale samenhang** en het gevoel van **veiligheid** in de wijk.
3. We maken de **meldroutes** voor huiselijk en seksueel geweld **breder bekend** (24/7 bereikbaar), in begrijpelijke taal en via meerdere kanalen (online, scholen, huisartsen, wijkteams).

De straat is voor iedereen

Mobiliteit is een belangrijke manier om mee te kunnen doen aan de maatschappij, daarom is de manier waarop we onze straten inrichten belangrijk. Wij zorgen ervoor dat alle weggebruikers zich veilig kunnen verplaatsen. We willen dat mobiliteit bijdraagt aan gezondheid, sociale interactie en duurzaamheid. Alle Wageningse kinderen moeten zelfstandig naar school kunnen lopen of fietsen en veilig kunnen buitenspelen. Verder moeten er goede fietsroutes naar de campus en naar de binnenstad zijn. We vinden het belangrijk dat er in Wageningen geen barrières zijn voor inwoners met een beperking. We bereiden ons ook voor op emissievrije mobiliteit in 2040. Mobiliteit in Wageningen wordt dus zo duurzaam mogelijk.

In de afgelopen periode zijn er al grote stappen gezet. Zo is de fietsstraat op de Churchillweg aangelegd, en we blijven aandacht houden voor veilig weggebruik daarvan. In de eerste helft van 2025 vond het eerste Wageningse inwonerberaad plaats rondom Mobiliteit. Met de resultaten hiervan gaan we in de komende periode aan de slag.

We geven eerst voorrang aan de voetganger, dan de fiets, het openbaar vervoer, taxi en deelauto en als laatste aan de privéauto. Dit betekent dat er overal goed onderhouden, doorlopende trottoirs zijn die toegankelijk zijn voor iedereen die te voet gaat, dus ook voor voetgangers met loopondersteuning en hulpmiddelen. We willen dat treinstations nog beter bereikbaar worden met de fiets en met de bus: daarom blijven we lobbyen voor goede busverbindingen naar stations Ede-Wageningen, Rhenen en Arnhem.

We maken meer ruimte voor groen en spelen door het reorganiseren en vervangen van parkeerplekken. Dit doen we door het stimuleren van gedeeld autogebruik, en door het verplaatsen van parkeerplekken naar parkeerhubs aan de rand van het centrum en in woonwijken. Voor mensen die slecht ter been zijn blijft er een parkeerplek voor de deur, en is er parkeergelegenheid dichtbij het centrum. De gemeente moet dit proces zorgvuldig begeleiden, met aandacht voor verschillende belangen.

Zo gaan we dat doen

1. **Voetgangers** krijgen meer ruimte in de stad, door brede doorlopende voetpaden.
2. **Fietsroutes** worden geëvalueerd op veiligheid, en verbeterd waar nodig. Er komen meer en betere fietsstallingen in het centrum en bij bushaltes.
3. De **maximumsnelheid** in de gehele bebouwde kom wordt 30 km/uur en in het buitengebied maximaal 60 km/uur.
4. **Sluipverkeer** binnen en buiten de bebouwde kom wordt ontmoedigd of onmogelijk gemaakt door kleine wegen in het buitengebied af te sluiten voor doorgaand verkeer.
5. **Parkeerplaatsen** worden omgezet naar goed bereikbare parkeerhubs aan de rand van het centrum en in woonwijken.

Klimaat en duurzaamheid

Een groene stad

Wageningen is een bijzondere, compacte stad, omringd door prachtige landschappen en bewoond door vele natuurliefhebbers. Het groen in en om de stad helpt ons ontspannen, nodigt uit tot bewegen en ontmoeten, houdt ons gezond, en geeft ons schaduw op zonnige dagen. De verschillende landschappen in het buitengebied - de Eng, het binnenveld, de uiterwaarden en het bos - zijn van onschatbare waarde. Hier komen natuur, landschap, landbouw, cultuurhistorie en recreatie samen. Dit gevarieerde landschap biedt rust, ruimte en schoonheid.

Maar het gaat niet alleen om vandaag. Een groene stad is ook een effectieve investering in onze toekomst. Meer bomen, planten en ruimte voor water zorgen voor verkoeling op warme dagen, schonere lucht en minder wateroverlast bij hevige regen. Het buitengebied is geen restgebied, maar een bron van leven, voor planten, dieren en mensen. Hier kan duurzame productie samengaan met natuur, recreatie en gezondheid.

Een groene stad is ook een thuis voor huisdieren en wilde dieren. We vinden het belangrijk dat de gemeente beter aan de inwoners uitlegt wat de gemeente doet aan dierenwelzijn en natuurbescherming. De beperkte ruimte in en om de stad dwingt ons wel om goed na te denken over hoe we omgaan met de inrichting van onze stad en omgeving. De gemeente houdt bij al haar besluiten al rekening met de natuur. De natuur heeft een stem.

We gaan ons inzetten voor het verder vergroenen van de stad, zoals het vergroenen van de Grote Kerk op de Markt. We zorgen voor meer bomen in alle wijken volgens het 3-30-300 principe¹, ontwikkelen alleen groen tenzij, en hanteren natuurinclusief bouwen als uitgangspunt. We betrekken bewoners actief bij vergroening door buurtinitiatieven te ondersteunen en duurzame projecten samen te realiseren. In en om de stad maken we ruimte voor het aanleggen van ecologische verbindingzones tussen twee gebieden. Om dit te realiseren zullen we waar het kan hiervoor zelf de grond kopen (actief grondbeleid).

Zo bouwen we samen aan een duurzame, fijne en gezonde leefomgeving, voor onszelf én voor de generaties na ons.

Zo gaan we dat doen

1. We **vergroenen** wijken en gemeenteterreinen volgens het 3-30-300 principe.
2. We verbeteren de ecologische **waterkwaliteit** van de stadsgracht, vijvers en singels in Wageningen.
3. We realiseren **sterke ecologische verbindingen** tussen groen binnen en buiten de stad.
4. We ondersteunen **groene en duurzame initiatieven** van bewoners.

---

¹ 3-30-300 principe houdt in dat je vanuit je raam thuis of op werk minstens drie volwassen bomen ziet, de buitenlucht met minstens 30 procent is bedekt met een bladerdak en er binnen 300 meter van huis of werk een park of plantsoen aanwezig is.

Eerlijke energietransitie

Klimaatverandering en vervuiling van lucht, bodem en water vragen om toekomstbestendige oplossingen die zowel mensen als de natuur ten goede komen. GroenLinks-PvdA zet zich in voor een eerlijke energietransitie. Dat betekent: een fijn woonklimaat – zowel tijdens zomerhitte als in gure winters, en een betaalbare energierekening – vooral voor mensen met lage inkomens. Meer groen in de stad helpt om hittestress en wateroverlast te kunnen opvangen, en biedt een fijne buitenruimte voor alle Wageningers.

Iedereen verdient een comfortabel en schimmelvrij huis. Te veel Wageningers wonen nog in slecht geïsoleerde woningen met hoge energiekosten. We hebben al grote stappen gezet met het isoleren van woningen in de Nude, en dit isolatieoffensief wordt voortgezet. Inwoners worden ondersteund bij het verduurzamen van hun huizen, en ons nieuwe armoedebeleid houdt rekening met hogere stookkosten door slechte isolatie.

We hebben het mogelijk gemaakt dat VvE's (Vereniging van Eigenaren) gunstige leningen kunnen krijgen om appartementengebouwen te verduurzamen: daar zijn we trots op. In de komende periode willen we dit daarom opschalen naar heel Wageningen.

We stimuleren inwoners en organisaties om duurzame energie af te nemen. We ondersteunen initiatieven om gezamenlijk energie op te wekken en op te slaan. Zonnevelden en windmolens kunnen vanwege overbelasting van het elektriciteitsnet niet op korte termijn worden geplaatst: er moet eerst een nieuw verdeelstation worden gebouwd. Volgens GroenLinks-PvdA kunnen deze op termijn alleen onder strikte voorwaarden in het buitengebied worden geplaatst. Bij opwekking van zonne- en windenergie hechten we waarde aan lokaal eigenaarschap met 51% van de opbrengst voor Wageningse bedrijven en inwoners. Een deel van de opbrengst gaat naar een gebiedsfonds voor natuurversterking. Bij toekomstige projecten wordt er gezorgd voor goede landschappelijke inpassing, en voldoende begrip van nut en noodzaak van hernieuwbare energie bij omwonenden.

Zo gaan we dat doen

1. Samen met het Energieloket helpen we Wageningers om hun huizen beter te isoleren, voor een **fijner leefklimaat en lagere energierekening**.
2. We gaan verder met het **verduurzamen van bedrijventerreinen** en benutten daken voor het opwekken van zonne-energie.
3. **Groene leningen voor VvE's** worden opgeschaald naar heel Wageningen.
4. **Opbrengsten** van zonnevelden en windmolens zullen lokaal terugvloeien en worden ingezet voor **natuurversterking**.

Circulaire stad

GroenLinks-PvdA streeft naar een stad zonder afval, zonder luchtvervuiling en met een gezonde leefomgeving voor mens en natuur. In onze visie is een circulaire economie de basis voor een eerlijke samenleving, waarin wat we nemen en wat we teruggeven met elkaar in balans zijn. De wegwerpeconomie is verleden tijd. In een circulaire stad worden grondstoffen niet verspild maar telkens opnieuw benut, en wordt bij het ontwerp van producten al rekening gehouden met hergebruik.

Wij willen dat Wageningen toewerkt naar een volledig circulaire samenleving. Dit is niet alleen noodzakelijk vanwege de schaarste aan grondstoffen en de druk op klimaat en biodiversiteit, maar ook kansrijk: circulariteit zorgt voor innovatie, lokale werkgelegenheid en sociale verbondenheid. Samen met inwoners, bedrijven, kennisinstellingen zoals de WUR en andere terreinbeheerders bouwen we aan een toekomst waarin delen, repareren, hergebruiken en lokaal produceren vanzelfsprekend zijn.

De gemeente moet zich blijven inzetten voor duurzaam waterbeheer, aangezien water de bron is voor een circulaire samenleving. Dit kan door het nog beter onder de aandacht brengen en stimuleren van het afkoppelen van regenwater van het riool. Zo zorgen we ervoor dat het regenwater de bodem inzakt naar het grondwater. Opgevangen regenwater, bijvoorbeeld van de daken van gemeentelijke gebouwen, kan gebruikt worden voor de beregening van gemeentetuinen.

Zo gaan we dat doen

1. De gemeente koopt waar mogelijk **circulair** in. Bij sloop, renovatie en nieuwbouw worden herbruikbare of biobased materialen ingezet.
2. We faciliteren **circulaire ambachtscentra** waar kringloop, milieustraat en reparatiewerkplaats samenkomen, ondersteunen Repair Cafés, tweedehandswinkels, en maken lokale ruilsystemen zoals minibiebs, fietsenbanken en deelplatforms beter zichtbaar.
3. Wageningen hanteert **circulaire richtlijnen voor evenementen**. Wegwerpbekers en -materialen worden vervangen door herbruikbare systemen. We ondersteunen pilotprojecten voor duurzame evenementen met circulaire innovaties.

Gelijke kansen voor iedereen

Diversiteit, inclusie en gelijkwaardigheid

Wageningen is een kleine stad, maar groots in diversiteit. Dat koesteren we. 'Woageningers' die al generaties lang in Wageningen wonen, wonen naast mensen die zich vanuit andere plekken in Nederland en wereldwijd in Wageningen hebben gevestigd. Velen kwamen vanwege studie, werk of liefde; anderen vluchtten voor oorlog of geweld. Wij willen dat iedereen zich thuis voelt in Wageningen en dezelfde kansen krijgt, ongeacht afkomst, inkomen, beperking, gender of geloof, want diversiteit is een kracht die ons samen verder brengt.

We willen diversiteit, inclusie en gelijkwaardigheid (DIG) terugzien in de gemeentelijke organisatie zelf. De afgelopen periode zijn er al stappen gezet binnen de gemeente met inclusieve vacatureprocedures, de komst van een DIG-medewerker, het structureel verankeren van Ketu Koti en Orange the World, en de aansluiting bij de European Coalition of Cities against Racism. Ook initiatieven zoals de Wereld Dansensport, multiculturele koren en projecten waar migranten en Wageningers elkaar ontmoeten, laten zien hoe waardevol diversiteit is. Die lijn willen we doortrekken en verder verdiepen. Aan de hand van Freedom Tours, Decolonisation Walks en het aangekondigde onderzoek naar ons lokale slavernijverleden erkennen we ook de schaduwkanten van onze historie.

Toch gaat het nog niet vanzelf. Nog te vaak voelen inwoners zich buitengesloten of krijgen ze te maken met discriminatie. Ook is beleid nog te kwetsbaar als het afhangt van losse projecten of één medewerker. Daarom willen wij dat DIG ook stevig verankerd wordt bij scholen, verenigingen, organisaties en partners zoals Welsaam.

Een inclusieve stad vraagt om zichtbare en betekenisvolle ingrepen: toegankelijke straten en pleinen, duidelijke bewegwijzering, informatie in meerdere talen en sociale routekaarten op centrale plekken. De inrichting van de buitenruimte hoort daar ook bij (zie 'Veilige huizen, straten en wijken'). Zo wordt Wageningen opener, eerlijker en hechter.

Zo gaan we dat doen

- De **gemeentelijke organisatie** leeft DIG-beleid actief voor, door het huidige DIG-beleid verder te verdiepen.
- Wij stimuleren **scholen, verenigingen en andere organisaties** in Wageningen om DIG-beleid te omarmen, onder andere door het delen van praktische handvatten.
- We zetten in op **meer toegankelijkheid van de openbare ruimte** en de digitale dienstverlening.

Iedereen doet mee

In Wageningen geloven we dat iedereen gewoon moet kunnen meedoen, ondanks financiële drempels of gezondheidssituaties. De afgelopen periode hebben wij hier al flinke stappen gezet door het armoedebeleid anders vorm te geven: het Maatschappelijk Meedoen Budget (MMB). Met dit budget ontvangen mensen onder het sociaal minimum echt voldoende middelen, zonder ingewikkelde bonnetjes-verantwoording of bureaucratische toeters en bellen. De inwoner mag weer zelf bepalen over uitgaven en het recht om eigen keuzes te maken of ze lid willen zijn van een sportclub of een uitje willen maken met het gezin.

Hoewel GroenLinks-PvdA super trots is op wat we hiermee al hebben bereikt, zijn we er nog niet. In de toekomst willen we de regeling graag uitbreiden zodat niet alleen kosten voor huur worden meegenomen als vaste lasten, maar ook zorg- en energiekosten. Hierbij hopen wij voor meer inwoners, en zeker voor chronisch zieken, het verschil te kunnen maken. Het bereiken van de juiste doelgroep blijft een uitdaging en de komende vier jaar willen wij ons inzetten om iedereen die recht heeft op het MMB te bereiken.

In praktijk wordt nog niet altijd ervaren dat er genoeg geld is om activiteiten te ondernemen of te kunnen sporten. De komende tijd zullen we in de gaten moeten houden hoe dit zich ontwikkelt en welke knelpunten inwoners nog meer ervaren. Hierbij zullen we het beleid moeten bijsturen waar nodig. Daarnaast willen we sport en cultuur toegankelijker maken voor inwoners met een kleinere beurs.

Ook kinderen moeten volwaardig mee kunnen doen, ondanks de financiële beperkingen van hun ouders en/of voogd. Een stap in deze richting is het uitbreiden van het project 'Ik Zwem Mee' naar 5 jaar, omdat veel klasgenootjes al eerder beginnen met de zwemles dan de huidige leeftijd van 6 jaar en de meeste zwemaanbieders noemen 5 jaar ook de ideale startleeftijd.

In Wageningen hanteren we het principe: Geen mens op straat. We bieden daarom in samenwerking met de gemeente Ede zorg en huisvesting aan dakloze inwoners.

Zo gaan we dat doen

1. Het **Maatschappelijk Meedoen Budget wordt uitgebreid** waardoor ook naar zorg- en energiekosten wordt gekeken om te bepalen hoeveel geld moet worden aangevuld tot het sociaal minimum.
2. De komende vier jaar moet in de gaten worden gehouden of inwoners genoeg geld beschikbaar hebben voor **sport, cultuur en overige uitjes**.
3. **Ik Zwem Mee** wordt uitgebreid en beschikbaar gesteld voor kinderen vanaf 5 jaar.

Sport en bewegen

Wageningen is een stad waar veel mensen plezier beleven aan sporten. Zowel binnen of buiten, in teamverband of alleen, op hoog niveau of als recreant. Voor iedereen is bewegen en sporten ontspannend, goed voor lijf en geest en het stimuleert ontmoeting en verbinding tussen mensen.

Het is daarom belangrijk om een goed, veilig en toegankelijk aanbod te hebben, variërend van sportvelden en sporthallen, kleine veldjes en speelplekken tot beweegtuinten (groene, voor iedereen toegankelijke parkjes met fitnessapparatuur). Wageningen en omgeving moeten aantrekkelijk blijven om te wandelen, hardlopen, fietsen of watersporten. Met een groeiende bevolking is het nodig om hierin te blijven investeren. Zo zorgen we er ook in de toekomst voor dat er voor iedereen een passende sport of manier van bewegen mogelijk is.

Dankzij het Maatschappelijk Meedoen Budget is geld geen belemmering meer om lid te worden van een sportclub. Voor zwemles voor kinderen is er aanvullende Ik Zwem Mee regeling, wat wij willen uitbreiden naar kinderen vanaf 5 jaar. Met het Sportakkoord 2.0 en de inzet van Sportservice de Vallei wordt er hard gewerkt aan het laagdrempelig en toegankelijk maken van sport en bewegen voor iedereen. Het blijft wel nodig om inwoners, met name kinderen en jongeren, te stimuleren om te bewegen en sporten. Hiervoor is samenwerking nodig tussen scholen, kinderopvang, sportclubs en welzijnsorganisaties.

GroenLinks-PvdA wil ervoor zorgen dat bij het ontwerp van het nieuwe zwembad rekening wordt gehouden met duurzaamheid en toegankelijkheid voor mensen met een beperking. Het zwembad moet toekomstbestendig zijn waar iedereen een mogelijkheid heeft om te komen zwemmen - zowel fysiek als financieel.

Actiepunten sport en bewegen

1. **Gezond bewegen** stimuleren met sportclubs, scholen, kinderopvang en welzijnsorganisaties.
2. **Sportclubs blijven ondersteunen** bij het onderhoud en beheer van hun accommodaties.
3. Investeren in **nieuwe sportaccommodaties** bij een groeiende bevolking.
4. Voor iedereen toegankelijke en veilige **speelplaatsen en beweegtuinten** aanleggen bij renovatie- en nieuwbouwprojecten.
5. Het nieuwe zwembad moet **duurzaam en toegankelijk** worden ontworpen en gebouwd.

Opgroeien & onderwijs

Alle Wageningse kinderen brengen een groot deel van hun tijd door op school: een veilige plek om te spelen, leren en te ontdekken wie je bent. Voor GroenLinks-PvdA staan gelijke kansen hierbij centraal: de achtergrond van een kind mag niet bepalend zijn voor diens toekomst.

Voor kinderen die nog geen Nederlands spreken is de Internationale Schakelklas (ISK) een belangrijke plek voor veilige gewenning en ontwikkeling. We willen leerlingen van het ISK passende ontwikkelingskansen bieden door opleidingsplekken voor hen te zoeken bij andere scholen en leerwerkplekken bij bedrijven.

Een fijn schoolklimaat is belangrijk. De gemeente investeert daarom in duurzame schoolgebouwen met groene speelpleinen, die ook buiten schooltijd gebruikt kunnen worden. Dat gebeurde in de afgelopen periode voor de Zwaneridder en de Margrietschool. In de komende periode gaan we hiermee verder, want er is nog veel werk aan de winkel. We zetten ook in op stabiele huisvesting voor de ISK.

Voor veel kinderen is de drempel te hoog om te leren musiceren, dansen, acteren, of sporten. Via het 'Kunstmenu' kunnen scholen gebruik maken van het aanbod van allerlei organisaties. Wij vinden het belangrijk dat de gemeente dit financieel blijft ondersteunen. Vanuit het Rijk krijgen sommige scholen ondersteuning van 'De Rijke Schooldag' – een subsidie voor huiswerkondersteuning, sport, kunst en cultuur. Dit willen we uitbreiden naar alle scholen in Wageningen, en ook ouders hierbij betrekken. We zetten erop in om laaggeletterdheid te verminderen, ook bij ouders van schoolgaande kinderen. Programma's zoals "Bibliotheek op school" helpen daarbij. We vinden het belangrijk dat de gemeente scholen blijft ondersteunen bij natuureducatie en de historie van de Wageningen. En dat de gemeente activiteiten stimuleert die kinderen en jongeren helpen om weerbaar te zijn en zich inclusief te gedragen.

Elk kind kan te maken krijgen met problemen thuis, eenzaamheid, verslaving of depressie. Om prettig op te groeien is een veilige en stabiele sociale omgeving belangrijk en daar werken we actief aan. Soms is professionele hulp nodig. In de afgelopen periode is een extra jongerenwerker aangetrokken om vroegtijdig problemen te signaleren. Vaak is aanvraag en behandeling nodeloos ingewikkeld door complexe problematiek en vele betrokken organisaties. We willen dat de gemeente dit makkelijker maakt door te werken met een integraal team en gecombineerde budgetten.

Zo gaan we dat doen

1. De '**Rijke Schooldag**' invoeren bij alle basisscholen.
2. Het **verduurzamen van schoolgebouwen** en gecombineerd gebruik buiten schooluren mogelijk maken.
3. We subsidiëren **educatieprogramma's** over natuur, erfgoed, vrede en inclusie.
4. We zetten ons in voor het verminderen van **laaggeletterdheid** bij volwassenen.
5. We zetten ons in voor een snellere en doeltreffende **jeugdhulp**.

Goede zorg voor en met alle Wageningers

Om ieders gezondheid te verbeteren, zetten we in op preventie, vroegsignalering en samenwerking. Een gezonde en veilige leefomgeving en een gemeenschap waarin mensen naar elkaar omzien zijn daarbij ontzettend belangrijk. We zetten volop in op het versterken van de sociale basis. Zo houden we ook in de toekomst de zorg op voldoende niveau.

Voor GroenLinks-PvdA is gezond zijn meer dan niet-ziek zijn. Het betekent goed in je vel zitten, controle hebben over je leven en meedoen zoals jij dat wil. We helpen inwoners gezond te blijven met goed onderwijs, met sportvoorzieningen die voor iedereen toegankelijk zijn, met het aanbieden van mogelijkheden voor een gezonde leefstijl en gezond voedsel, een groene omgeving waar je een ommetje kan maken.

Met de invoering van het nieuwe Maatschappelijk Meedoen Budget, de aanpak van problematische schulden en de woonzorgvisie zijn de afgelopen jaren grote stappen gezet die preventief werken. De komende periode gaan we hiermee verder.

Eenzaamheid komt in Wageningen steeds vaker voor, bij jong en oud. Daarom investeren we in ontmoetingsplekken in alle wijken. Buurthuizen zoals Ons Huis, De Nude, Pomhorst en ontmoetingscentrum Thuis laten zien hoe waardevol zulke plekken zijn voor ontmoeting en activiteiten. Maar er zijn ook wijken waar dit nog ontbreekt. Daar willen we de komende jaren iets aan doen. Zo werken we actief aan het voorkomen en verminderen van eenzaamheid.

GroenLinks-PvdA staat voor inclusieve zorg, dichtbij huis en gebaseerd op vertrouwen. We bieden zorg die aansluit bij de behoeften van mensen met verschillende achtergronden, leeftijd, sociaaleconomische status of beperkingen.

Mensen met ervaringskennis en sleutelfiguren in de wijk worden nauw betrokken bij de vorming en uitvoering van beleid. De gemeente moet hen daarvoor eerlijk vergoeden of in dienst nemen.

Zo gaan we dat doen

1. We zetten in op **preventie en vroegsignalering** om problemen te voorkomen in plaats van te genezen.
2. We zorgen dat er in elke wijk een **toegankelijke ontmoetingsplek** is om eenzaamheid tegen te gaan.
3. We zorgen voor een **vaste contactpersoon** voor zorgvragen.
4. **Mensen met ervaringskennis en sleutelfiguren** in de wijk worden nauw betrokken bij de vorming en uitvoering van beleid.

Een levendig en aantrekkelijk Wageningen

Bruisende binnenstad & erfgoed

Wageningen is van oudsher een vestingstad. Die rijke historie geeft de stad een eigen karakter en aantrekkingskracht. Winkels, markt, horeca en culturele voorzieningen zorgen voor stedelijke allure. Samen met ondernemers stimuleren we de ontwikkeling naar een duurzame stad met meer 'groen' aanbod.

Evenementen en festivals – bijvoorbeeld de viering van 5 mei en Woetstok – brengen levendigheid voor alle leeftijden. Daarom willen wij structureel ruimte voor festivals borgen in toekomstige ruimtelijke plannen. Ook zetten we in op meer groen in de winkelstraten en op herstel van het Wallenpad en de stadsgracht als waardevolle recreatiezones. Zo versterken we de binnenstad als plek van ontmoeting en ontspanning.

Toegankelijkheid is daarbij cruciaal. Parkeervoorzieningen voor auto's en fietsen moeten beter worden georganiseerd, met aantrekkelijke looproutes naar het centrum. Voor reizigers met het openbaar vervoer willen we een duidelijke en logische route vanaf het busstation naar de binnenstad.

Naast levendigheid en bereikbaarheid staat het behoud van erfgoed centraal. Historische gebouwen, straten en arboreta vertellen het Verhaal van Wageningen en geven betekenis aan onze stad. Jarenlang ontbrak goed beleid, waardoor waardevolle panden zoals in de Julianastraat en Nudenoord worden bedreigd door verwaarlozing en sloop. GroenLinks-PvdA wil dat erfgoed behouden en herbestemd wordt: behoud door ontwikkeling moet het leidende principe zijn. Ook gebouwen van de voormalige Landbouwhogeschool verdienen een blijvende, passende plek in de stad.

Om dit mogelijk te maken, versterken we de monumentenzorg met extra inzet. Alleen zo kan Wageningen haar historische identiteit behouden én toekomstbestendig ontwikkelen. Met een bruisende binnenstad en sterk erfgoed maken we Wageningen levendig, groen en toekomstbestendig.

Zo gaan we dat doen

1. Structureel **ruimte voor festivals** in ruimtelijke plannen.
2. Het **historische karakter van de Julianastraat** behouden.
3. Herbestemming van **waardevolle gebouwen** stimuleren met behoud door ontwikkeling.
4. **Monumentenzorg** versterken met extra capaciteit.

Cultuur

Wageningen bruist van cultuur. Voor een stad van 40.000 inwoners hebben we een verrassend rijk en divers aanbod: Schouwburg Junushoff, een levendige bblthk en talloze initiatieven in muziek, theater, dans en beeldende kunst. Festivals als Woetstok, theater De Wilde Wereld en Movie W maken onze stad levendig en verbindend. Cultuur brengt plezier en ontmoeting en draagt ook bij aan welzijn en gezondheid. Voor GroenLinks-PvdA zijn kunst en cultuur dan ook geen luxe, maar basisbehoeften. Iedereen moet mee kunnen doen – ongeacht achtergrond of inkomen.

Amateurkunst bloeit in Wageningen. De bblthk is een bruisende ontmoetingsplek en steeds belangrijker in een tijd van toenemende ontlezing. Junushoff trekt bezoekers uit alle wijken én biedt een podium voor schooluitvoeringen en amateurgezelschappen. Samen met andere initiatieven zorgen zij voor een sterk cultureel klimaat. GroenLinks-PvdA wil deze energie blijven voeden en versterken.

Maar er zijn ook uitdagingen. Zo is er dringend behoefte aan betaalbare oefenruimtes voor muzikanten, kunstenaars en theatergroepen. De gemeente heeft geld gereserveerd voor een culturele broedplaats, maar de locatie en exploitatie vragen nog om daadkracht. GroenLinks-PvdA wil dat deze broedplaats er écht komt – als creatieve voedingsbodem voor jong talent en vernieuwende ideeën.

Ook jongeren onder de 25 verdienen meer passend cultureel aanbod. Gelukkig zijn er organisaties als Cultuurontwikkelaars en Popupop die festivals en concerten voor hen organiseren. De komst van een poppodium in Junushoff is daarbij een grote stap vooruit: eindelijk wordt voorzien in een jarenlange behoefte van jongeren en muzikanten. Met cultuur maken we Wageningen creatiever, inclusiever en sprankelender.

Zo gaan we dat doen

1. Realisatie van een **culturele broedplaats**.
2. Extra steun voor **evenementen voor jongeren** door Cultuurontwikkelaars en Popupop.
3. Het **poppodium in Junushoff** écht waarmaken.
4. De **gemeente ondersteunt verenigingen** bij het zoeken van geschikte ruimtes voor hun activiteiten.

Wageningen studentenstad

Wageningen, City of Life Sciences, is een studentenstad. Studenten dragen bij aan een bruisend Wageningen. Ze zijn betrokken en zetten projecten op om ontmoeting tussen inwoners en studenten te bevorderen. Dit moeten we blijven stimuleren en studenten de kans geven van Wageningen hun thuis te maken. We betrekken studenten daarom actief bij ontwikkelingen in de stad. Bijvoorbeeld bij Dinner on the Dike XL, waarbij 1000 Wageningers en 2000 studenten samen hebben gegeten op de dijk.

Wageningen heeft een breed aanbod aan betaalbare studentenhuysvesting. De tekorten van studentenwoningen vallen mee en ze zijn relatief betaalbaar. Daar zijn we trots op en dat willen we graag op peil houden. Studenten die problemen met huurders ervaren in de particuliere sector kunnen dankzij GroenLinks-PvdA terecht bij het huurteam die met hun melding aan de slag gaat.

Alle studenten, of je nou aan de universiteit, hbo of mbo studeert zijn welkom in Wageningen. Helaas zien we dat het mbo niet altijd voldoende aandacht krijgt. Wij vinden dat mbo'ers volwaardig mee moeten kunnen doen aan het studentenleven en zullen ons hiervoor inzetten.

Helaas zien we dat steeds meer studenten het moeilijk hebben met hun mentale gezondheid. We willen samen met de WUR optrekken om zowel voor studenten als medewerkers dit probleem aan te pakken.

Verder zetten we ons in voor internationale studenten, omdat het opbouwen van een leven en het zoeken van contacten in een nieuw land een grote uitdaging kan zijn. Helaas ondervinden sommigen van hen discriminatie in Wageningen. Samen met de WUR moet de gemeente een grotere rol gaan spelen in het bevorderen van gelijkwaardigheid tussen studenten van Nederlandse afkomst en internationale studenten. Daarbij willen we ontmoetingsplekken zoals de International Club behouden en versterken, zodat internationale studenten zich welkom voelen en zich makkelijker kunnen verbinden met de stad.

Zo gaan we dat doen

1. We **betrekken studenten** actief bij ontwikkelingen in de stad.
2. We blijven zorgen voor voldoende betaalbare **studentenwoningen** in Wageningen.
3. We zorgen voor **meer stageplekken voor mbo'ers**.
4. We zetten ons in voor het verbeteren van de **mentale gezondheid** van studenten.
5. We zorgen dat een **ontmoetingsplek voor internationale studenten** behouden blijft.

Economie

Onze ideale economie draait om eerlijk verdienen en eerlijk delen. We willen een economie die de gemeenschap dient en niet enkel gericht is op groei. Dat vraagt om keuzes rondom werkgeverschap, ondernemerschap en innovatie.

Wageningen is onderdeel van het regionaal samenwerkingsverband Regio Foodvalley. Hierin maakt Wageningen zich hard voor een brede benadering van 'de economische topregio' waarbij brede welvaart en vooruitgang voor mens en natuur centraal staan. De focus ligt hierbij op sociaal werkgeverschap. De gemeente geeft hierbij het goede voorbeeld door bij samenwerkingen en inkoop te kiezen voor bedrijven die bijdragen aan een duurzaam en inclusief Wageningen.

Het beperkte oppervlak van onze gemeente vraagt om keuzes. Daarom kiezen we voor een economie, waar sociale inclusie, duurzaamheid en circulariteit leidend zijn. We stimuleren alleen actief de vestiging van bedrijven die bijdragen aan een sociale en duurzame stad. Dat betekent dat wij niet zelf op zoek gaan naar bedrijven die niet bij onze Wageningse waarden passen.

Goed samenwerken met de WUR blijft van groot belang. We willen de band tussen de universiteit en de stad verder versterken. Om lokale vraagstukken te kunnen oplossen, kan de kennis en ervaring van de onderzoekers en studenten van de WUR goed van pas komen.

Zo gaan we dat doen

1. We kiezen bij samenwerkingen voor partners die zorg dragen voor medewerkers en bijdragen aan een **duurzaam en inclusief** Wageningen.
2. We bieden extra ruimte aan **sociale ondernemingen** bij bijvoorbeeld het verlenen van opdrachten. We verwachten wel dat deze zijn ingeschreven in het register sociale ondernemingen.
3. Wij stimuleren alleen actief de vestiging van **bedrijven die bijdragen aan een sociale en duurzame stad**.

Goed werken

Iedereen verdient de kans om mee te doen, talent te ontwikkelen en een zinvolle bijdrage te leveren aan de samenleving. Goed werk is werk dat ertoe doet, of dat nu betaald is, vrijwilligerswerk, mantelzorg of een stage. Het gaat om werk dat past bij wie je bent, wat je kunt en wat je wilt. Als iemand niet mee kan doen, zien we dat als een uitnodiging om te luisteren, te ondersteunen en ruimte bieden.

Wageningen heeft een divers palet aan ondernemers en kennisinstellingen. Deze diversiteit is een kracht die we beschermen. Sociaal werkgeverschap moet de norm zijn in Wageningen. Werkgevers die investeren in hun personeel, ruimte bieden voor een goede werk-privébalans en kansen geven aan mensen die werk zoeken, passen bij onze stad. Levenslang leren is vanzelfsprekend, zodat iedereen zich kan blijven ontwikkelen.

We zijn trots op de start van het plan Goed Werk Wageningen. Dit initiatief verbindt mensen met passend werk en creëert kansen voor duurzaam, passend werk. Dit initiatief helpt ook degenen die slechts tijdelijk in Wageningen beschikbaar zijn, studenten, statushouders in opleiding, jongeren die doorstromen.

We zorgen voor basisbanen voor de mensen die wel willen werken, maar voor wie geen plek is op de arbeidsmarkt. Deze basisbanen kunnen we inzetten om de leefbaarheid in onze buurten te verbeteren: onderhoud aan wijkgebouwen, klussen bij sportverenigingen of het opruimen van de openbare ruimte.

Op veel plekken in de stad, onder andere bij sportverenigingen, is de behoefte aan vrijwilligers groot. GroenLinks-PvdA wil dat de gemeente zich nog actiever inzet om met de Vrijwilligerscentrale verenigingen en organisaties te ondersteunen. Daarbij staat de vrijwilliger, met of zonder uitkering, centraal: vrijwilligerswerk is nooit verplicht.

Zo gaan we dat doen

1. Wij zorgen **voor goede ondersteuning van vrijwilligers** bij hun bijdrage aan zinvol werk in de samenleving.
2. Het aanbod van **scholing en re-integratie** laten we beter aansluiten bij de wensen en mogelijkheden van mensen zelf.
3. We stimuleren projecten waarbij **vluchtelingen en statushouders** aan het werk kunnen.
4. We creëren **basisbanen** voor degenen die geen plek kunnen vinden op de arbeidsmarkt.

Wageningen stad van vrijheid

Vrijheid en democratie

Wageningen is dé stad van herdenken en vieren van onze vrijheid en democratie op 4 en 5 mei. GroenLinks-PvdA wil dat onze stad die voortrekkersrol behoudt en versterkt. Vrijheid, vrede en democratie zijn niet vanzelfsprekend – daarom willen we herdenkingen en vieringen inclusiever maken, met oog voor huidige oorlogen en onderdrukking. Zo vinden ook nieuwe generaties en inwoners met internationale roots erkenning en een plek voor hun verhalen.

Democratie gaat verder dan één keer in de vier jaar stemmen. Wij staan voor een gemeente waar inwoners zich altijd gehoord voelen en écht invloed hebben. Dat vraagt om dialoog, ontmoeting en ruimte voor initiatief. Daarom zetten we stevig in op burgerberaden en burgerbegrotingen. Zo krijgen ook mensen die normaal zelden meepraten een stem. Het eerste Inwonersberaad G1000 over mobiliteit dat we mogelijk maakten bewees hoe waardevol dit is: de adviezen zijn overgenomen – en dat smaakt naar meer.

De nieuwe Omgevingswet vraagt participatie bij plannen voor de leefomgeving. Dat juichen we toe, maar we maken ons zorgen dat projectontwikkelaars dit nu organiseren. De gemeente moet naast burgers staan, toezien op kwaliteit van het participatieproces en zorgen dat iedereen kan meedoen – niet alleen omwonenden maar ook woningzoekenden.

Wij geloven dat bewoners hun wijk het beste kennen. Wijkplannen moeten daarom samen met hen worden gemaakt, met inbreng van kinderen en jongeren. Hun ideeën over een leefbare en speelse buurt zijn onmisbaar. Te vaak raken bewonersinitiatieven vast in bureaucratie. Dat moet anders: wij willen vaste gemeentelijke contactpersonen die inwoners helpen om plannen snel en effectief te realiseren.

Vrijheid betekent ook dat iedereen zonder angst kan demonstreren en zijn mening mag uiten. Verschillen van inzicht maken onze democratie sterker. Juist in tijden van spanning moeten we pal staan voor dit grondrecht. Samen maken we Wageningen democratischer, vrijer en sterker.

Zo gaan we dat doen

1. **Burgerberaden** structureel inzetten.
2. **Eerlijke participatie** garanderen bij alle plannen.
3. Wijkbegrotingen met **bewoners** vormgeven.
4. **Kinderen** actief betrekken bij wijkbesluiten.
5. **Contactpersonen** voor bewonersinitiatieven aanstellen.

Vluchtelingen zijn welkom

GroenLinks-PvdA staat voor een solidaire en menselijke aanpak van migratie en opvang van vluchtelingen in onze gemeente. Wij zijn een gemeente waar mensenrechten voorop staan en waar iedereen de kans krijgt om mee te doen en een nieuw bestaan op te bouwen.

Vluchtelingen en statushouders worden vanaf dag één ondersteund met taallessen, werk- of onderwijsmogelijkheden en toegang tot huisvesting. We stimuleren werkgevers actief om vluchtelingen en statushouders aan te nemen en bieden taalonderwijs op de werkvloer.

We blijven investeren in opvang voor mensen zonder verblijfsvergunning, inclusief 24-uurs voorzieningen met juridische en maatschappelijke begeleiding. We zorgen dat mensen zonder papieren toegang krijgen tot medische zorg, ondersteuning en basisvoorzieningen zoals bibliotheken. Kwetsbare groepen zoals alleenstaande minderjarigen, vrouwen en LHBTIQ+ personen, krijgen bescherming in veilige opvanglocaties.

Wageningen werkt niet mee aan vreemdelingendetentie en verzet zich tegen sobere, grootschalige opvang. Als het Rijk faalt, nemen wij zelf verantwoordelijkheid, ook bij het realiseren van opvang als de spreidingswet wegvalt.

Een hoogtepunt uit de afgelopen periode is de 'Startnotitie duurzame asielopvang', met daarin vijf centrale afspraken. Deze afspraken en de samenwerkingsovereenkomst met het COA vormen de basis voor ons beleid in de komende periode.

Zo gaan we dat doen

1. Samen met het COA zorgen we voor één grote **opvanglocatie** en enkele kleinschalige locaties in de stad, met in totaal 550 vaste plekken.
2. Vluchtelingen krijgen meteen vanaf hun aankomst mogelijkheid om mee te doen in de Wageningse samenleving, met **activiteiten en begeleiding** naar zinvolle dagbesteding en/of werk.
3. Er komt 1 loket waar vluchtelingen terecht kunnen voor alle **ondersteuning** die zij nodig hebben.
4. We ondersteunen Vluchtelingen Onder Dak, kerken en inwoners die **ongedocumenteerde mensen** helpen.
5. **Kinderen** in de opvanglocaties kunnen naar scholen in de buurt. Dit geeft stabiliteit en helpt hen om zich goed te ontwikkelen.

De gemeente en de inwoners

De gemeente is er voor álle inwoners. Het mag niet uitmaken in welke wijk je woont, hoeveel geld je hebt of waar je vandaan komt: iedereen verdient een eerlijke en gelijke behandeling. GroenLinks-PvdA wil dat de gemeente betrouwbaar, betrokken en ambitieus is in haar dienstverlening. Dat betekent: altijd bereikbaar, zonder drempels. Of je nu digitaal vaardig bent of niet – iedereen moet gewoon binnen kunnen lopen met een vraag en een duidelijk antwoord krijgen.

Heldere communicatie is daarbij cruciaal. Wij willen dat de gemeente schrijft in begrijpelijke taal (B1 waar mogelijk) en waar nodig ook in het Engels en andere talen. Daarnaast moet er altijd ruimte zijn voor persoonlijk contact en uitleg en indien wenselijk voor een tolk. Digitale systemen moeten veilig, toegankelijk en gebruiksvriendelijk zijn – en waar nodig snel worden verbeterd.

GroenLinks-PvdA vindt dat de gemeente zelf het goede voorbeeld moet geven. Dat betekent: duurzaamheid en sociaal werkgeverschap in de praktijk brengen, eerlijk voedsel in de kantine, gemeentelijke gebouwen versneld verduurzamen en zich actief uitspreken tegen onrecht – dichtbij en wereldwijd.

Om dit mogelijk te maken werkt Wageningen samen in verbanden zoals de Regio Foodvalley. Hoewel onze stad klein is, heeft Wageningen een krachtig geluid en een sterke positie. Met goede relaties, een stevige lobby en goed uitgewerkte plannen halen we subsidies en middelen binnen. Dat is steeds belangrijker om te kunnen investeren in groen, duurzame mobiliteit en voorzieningen.

We zijn trots op het financieel beleid van de gemeente: gericht op het welzijn van huidige én toekomstige inwoners. Ons uitgangspunt blijft: budget volgt beleid, niet andersom. Dat betekent gericht investeren in plannen die bijdragen aan een duurzame, sociale en leefbare stad. Ook als de financiële steun vanuit het Rijk onzeker is, blijven wij staan voor investeren in kwaliteit, efficiënt en effectief – mét maximaal gebruik van subsidies elders. GroenLinks-PvdA staat voor een gemeente die dichtbij is, het goede voorbeeld geeft en investeert in een sterke toekomst.

Zo gaan we dat doen

1. **Duidelijke taal** (B1) gebruiken en tolken aanbieden waar nodig.
2. Schriftelijke **communicatie ook in het Engels** en andere talen waar passend.
3. Digitale **veiligheid structureel verbeteren**.
4. Gemeentelijke gebouwen **versneld verduurzamen**.
5. Investeringsrichtingen op **de lange termijn** en maximaal subsidies benutten.